

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту наказу Міністерства соціальної політики України
„Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги
тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що
здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю”

1. Резюме

Проект акта розроблено з метою створення можливості для полегшення фізичного, психологічного та емоційного навантаження батьків або осіб, які їх замінюють, пов'язаного із здійсненням довготривалого догляду за дитиною з інвалідністю.

Проект акта відповідає цілі 3.2. „Кожна дитина зростає та виховується в родині або в умовах, максимально наближених до сімейних, у благополучному, доброзичливому та безпечному середовищі, де дбають про потреби та інтереси дітей” Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 29.09.2019 № 849

2. Проблема, яка потребує розв'язання

В Україні проживає понад 8 мільйонів дітей, з яких більше 165 тисяч – це діти з інвалідністю. Вони є однією з найбільш уразливих груп дітей в нашій країні і взагалі у всьому світі.

Положення сім'ї, яка виховує дитину з вадами розвитку відрізняється від звичайної сім'ї. Як правило, тривала негативна психологічна атмосфера, переживання важкої соціальної травми, усвідомлення того, що ситуація не зміниться, породжує відчуття відчаю і зневіри

Крім того, батьки, що виховують дитину з інвалідністю, потрапляють у становище так званої „соціальної інвалідності”, тобто обмеження багатьох можливостей, які мають звичайні люди, вони стикаються не тільки з медичними, юридичними, економічними та професійними (зміна місця роботи і характеру праці з урахуванням інтересів дитини з інвалідністю, формування специфічного способу життя), а й з педагогічними та психологічними (встановлення та підтримання контакту з дитиною, розв'язання конфліктних ситуацій, особливо тих, що загрожують цілісності сім'ї) проблемами. Дослідження доводять, що до 50% батьків залишають сім'ї, де є дитина з інвалідністю, тобто до інших проблем додаються ще й проблеми виховання у неповній сім'ї. 40% опитаних матерів відчують власну провину за хворобу дитини, крім того, психіка працюючого батька не знає такого інтенсивного патогенного впливу стресу, як психіка матері, що постійно взаємодіє з дитиною з інвалідністю. У сім'ї відбуваються якісні зміни: психологічні (продовжений стрес); соціальні (втрата колишніх контактів, друзів, колег, спілкування); соматичні (психогенний стрес матері провокує соматичні захворювання).

В такій ситуації надзвичайно важливим є створення можливості для полегшення фізичного, психологічного та емоційного навантаження батьків або осіб, які їх замінюють, пов'язаного із здійсненням довготривалого догляду за дитиною з інвалідністю.

З цією метою розроблено проект Державного стандарту соціальної послуги тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю, яким запропоновано запровадити надання такої послуги за місцем проживання або перебування сім'ї, або в установі / закладі, що надає соціальні послуги.

3. Суть проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити Державний стандарт соціальної послуги тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю, який спрямований на визначення змісту та обсягу, норм і нормативів, умов та порядку надання соціальної послуги тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю.

В межах надання послуги передбачається здійснення догляду за дітьми впродовж 3 – 30 днів на рік.

4. Вплив на бюджет

Введення в дію проекту акта не потребуватиме додаткового фінансування з державного бюджету.

Фінансування соціальної послуги здійснюватиметься за рахунок коштів місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ та організацій, коштів благодійної допомоги (пожертвувань) та інших джерел, не заборонених законодавством.

Вартість соціальної послуги, що надається за рахунок коштів місцевих бюджетів, формується з урахуванням фінансових можливостей відповідних місцевих бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація акта матиме вплив на ключові інтереси отримувачів та надавачів соціальних послуг.

Прогноз впливу проекту акта на ключові інтереси заінтересованих сторін додається.

Проект акта стосується соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, та потребує проведення консультацій з уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їх спілками.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує проведення консультацій з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, погодження з Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

6. Прогноз впливу

Реалізація акта за предметом правового регулювання не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання і держави, розвиток адміністративно-територіальних одиниць, ринок праці, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище.

Реалізація акта впливатиме на підвищення якості надання соціальних послуг батькам або особам, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження Міністерством фінансів, Міністерством охорони здоров'я, Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

8. Підстава розроблення проекту акта

Проект акта розроблено відповідно до законів України „Про соціальні послуги”, „Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії”.

**Заступник Міністра
соціальної політики України**

Борис Лебедцов

_____ 2020 р.

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ

реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Суть проекту акта

Запровадити надання послуги тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю (від 3 до 30 днів); на період відсутності батьків забезпечити догляд за такими дітьми за місцем проживання або перебування сім'ї або в установі / закладі, що надає соціальні послуги.

2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Батьки / особи, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю	Отримання якісної соціальної послуги тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю	Позитивний	Позитивний	Визначення змісту та обсягу, норм і нормативів, умов та порядку надання соціальної послуги тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю.
Суб'єкти надання соціальних послуг (надавачі соціальних послуг)	Отримання уніфікованих методик надання соціальних послуг дітям з інвалідністю	Позитивний	Позитивний	Визначення змісту та обсягу, норм і нормативів, умов та порядку надання соціальної послуги тимчасового відпочинку для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю.